

Konečné vymezení HMWB

pilotní studie

Třebovka a Tichá Orlice

Popis postupu

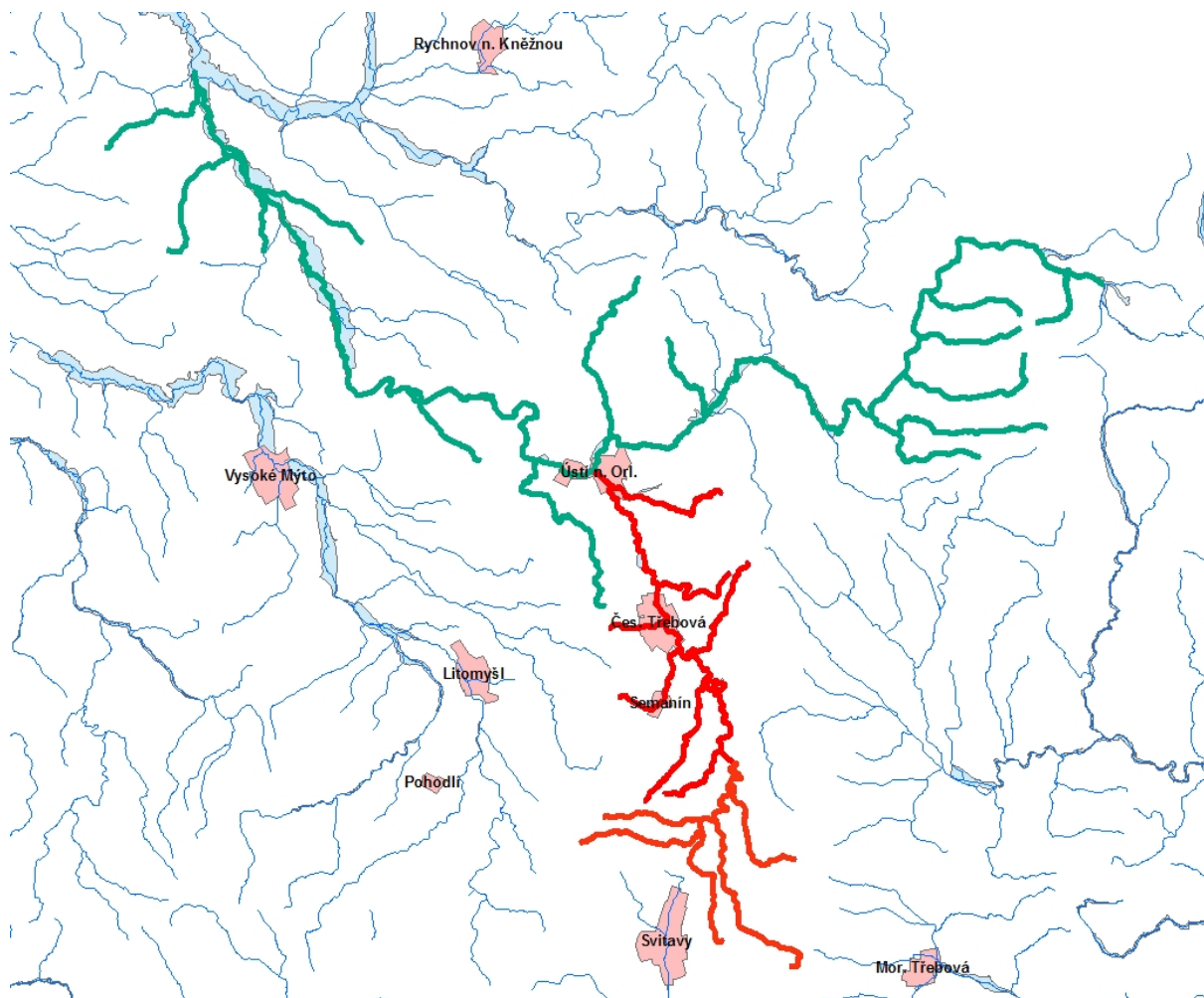
Březen 2005

Třebovka + Tichá Orlice

Třebovka po vzduť nárže Hvězda	10360000
Třebovka po hráz nárže Hvězda	10362000
Třebovka po ústí do toku Tichá Orlice	10374000
Tichá Orlice po ústí do toku Orlice	10396000

Pilotní studie zabývající se předběžným vymezením silně ovlivněných vodních útvarů byla prováděna na jinak stanovených vodních útvarech než konečné vymezení. Důvodem bylo předefinování vodních útvarů zodpovědným zpracovatelem VÚV T.G.M. v období mezi oběma studiemi.

Původní stav představoval celé povodí Třebovky jako jeden vodní útvar a Tichá Orlice byla rozdělena na dva vodní útvary, kde hranici tvořilo ústí Třebovky – obr.1.

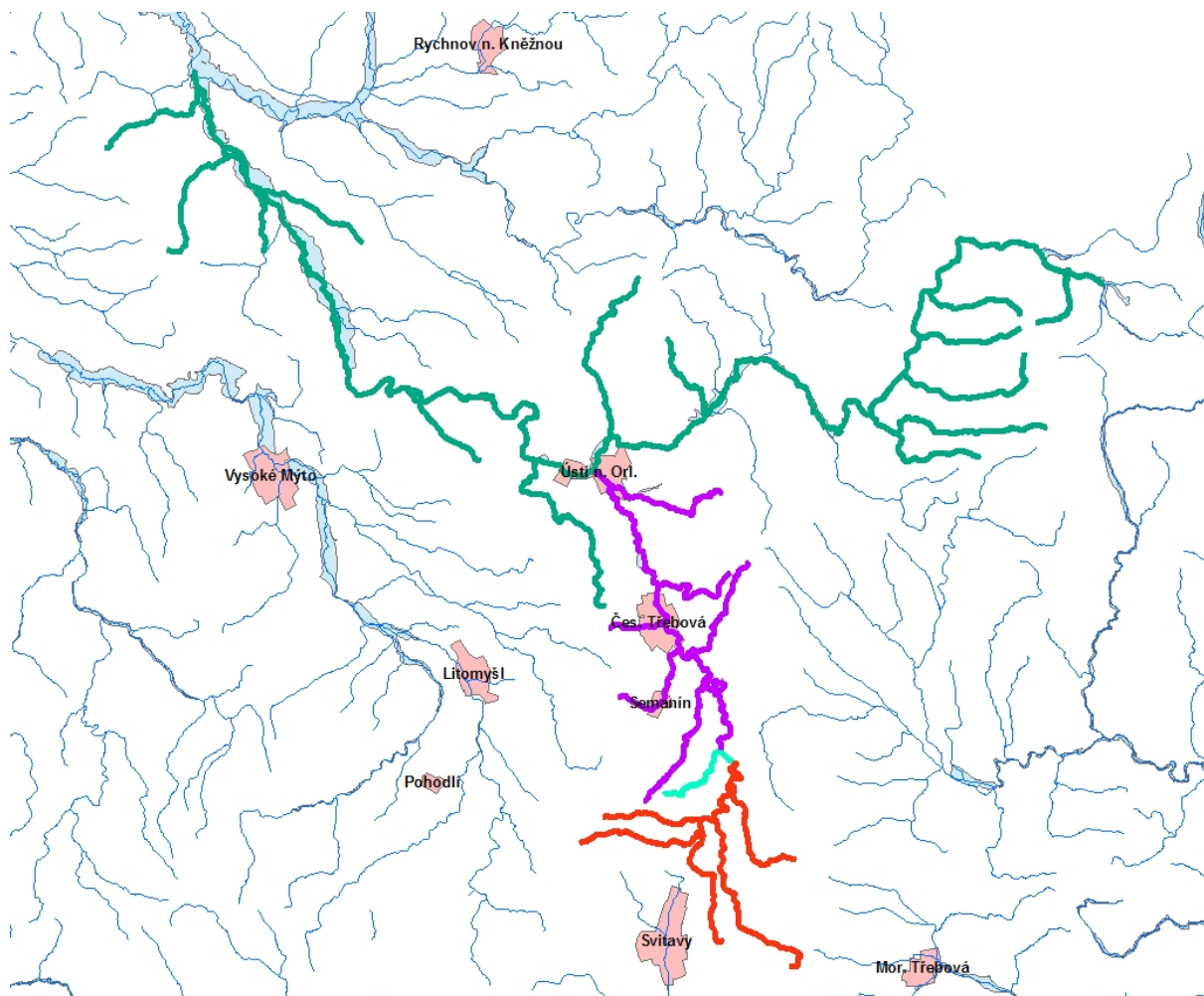

Obrázek 1

Po předefinování vodních útvarů VÚV byla Třebovka rozdělena na tři vodní útvary :

- Třebovka nad nádrží Hvězda - kategorie tekoucí vody,
- nádrž Hvězda - kategorie stojaté vody,
- Třebovka pod nádrží Hvězda - kategorie tekoucí vody.

Oba původně samostatné vodní útvary na Tiché Orlici byly spojeny do jednoho vodního útvaru – obr.2.

Obrázek 2

Analýza konečného vymezení byla prováděna nad novým stavem. Výsledná data z předběžného vymezení byla použita již pro nový stav, protože DHI Hydroinform prováděl předběžné vymezení HMWB na celém území ve správě Povodí Labe s.p. v rámci dalšího projektu.

Vzhledem k výše popsané změně ve vymezení vodních útvarů jako takových došlo samozřejmě také k rozdílné klasifikaci vodních útvarů v rámci předběžného vymezení a to následovně :

Třebovka po vzdutí nádrže Hvězda	10360000	- přírodní vodní útvar
Třebovka po hráz nádrže Hvězda	10362000	- kandidát HMWB
Třebovka po ústí do toku Tichá Orlice	10374000	- přírodní vodní útvar
Tichá Orlice po ústí do toku Orlice	10396000	- přírodní vodní útvar.

Dále je popsán stav na jednotlivých vodních útvarech podrobněji.

Třebovka po vzdutí nádrže Hvězda

10360000

UPOVR_ID	10360000
Typ	42214
Celková délka vodních toků v útvaru	44,446 km
Toky, které obsahuje vodní útvar	Třebovka Černý potok Dětřichovský potok Mikulečský potok Povodí od Koclířovského lesa

Obrázek 3

Popis

Vodní útvar tvoří především tok Třebovky od pramene po ř.km 23 (počátek vzdutí nádrže Hvězda). Přináleží k němu také drobné přítoky, které svojí významností nesplňují požadavky na vytvoření samostatného útvaru. Od ř.km 23 po ř.km 28 a mezi ř.km 33 – 38 protéká Třebovka intravilány obcí Opatov a Kocířov, v ostatních částech toku vede koryto toku extravilánem v kulturní zemědělské krajině.

Výsledky předběžného vymezení

Vodní útvar nebyl v rámci předběžného vymezení vymezen jako kandidát HMWB.

W_ASNW = 0.82

MSN = 2.88

Hydromorfologické změny

Hydromorfologické změny souvisejí především s úpravami koryta v urbanizovaných a zemědělsky využívaných oblastech. Toky jsou v rámci vodního útvaru směrově upraveny, na tocích je částečně omezena možnost přirozeného vývoje tvaru koryta.

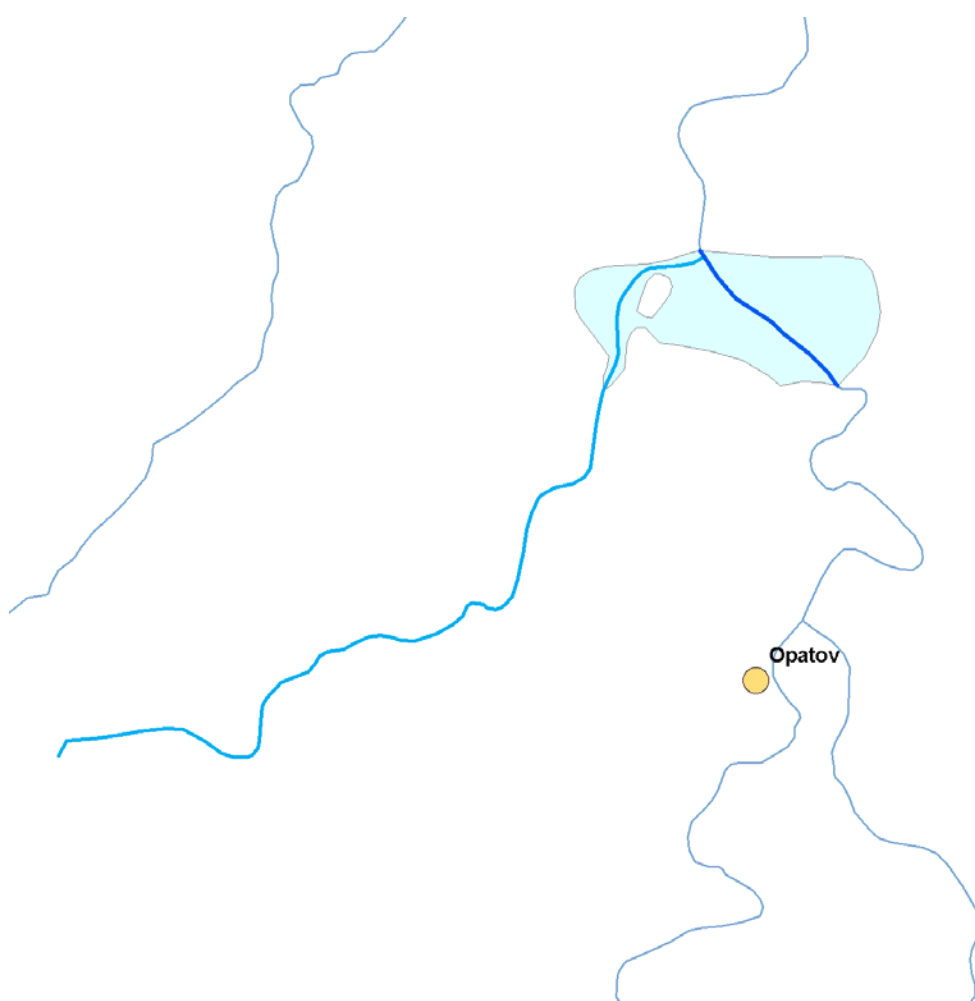
Závěr

Dosažení parametrů GES lze v tomto vodním útvaru řešit pomocí základních opatření. Vodní útvar nebude vymezen jako silně ovlivněný.

Třebovka po hráz nádrže Hvězda

10362000

UPOVR_ID	10362000
Typ	42214
Celková délka vodních toků v útvaru	5,403 km
Toky, které obsahuje vodní útvar	Třebovka Nový potok

Obrázek 4

Popis

Vodní útvar tvoří zavzdutý úsek Třebovky (vodní nádrž Hvězda) a její levostranný přítok Nový potok, zavzdutý mezi ř.km 0 až 1 (vn. Hvězda) a mezi ř.km 1,1 až 2,1 (Nový rybník).

Mimo zavzduté úseky vede koryto Nového potoka extravilánem, převážně lesními porosty.

Výsledky předběžného vymezení

Vodní útvar byl v rámci předběžného vymezení vymezen jako kandidát HMWB. Příčinou je skutečnost, že vodní útvar byl zařazen do kategorie stojatých vod. Dle Pracovních cílů GES (VÚV T.G.M.Praha červen 2004) jsou všechny vodní útvary v této kategorii zařazeny jako HMWB.

V rámci procesu VHP probíhá v ČR v současnosti diskuse zda vodní útvary vymezené jako útvary kategorie stojaté vody budou přímo zařazeny mezi HMWB nebo zda budou posuzovány podle metodiky navržené v rámci tohoto projektu.

Hydromorfologické změny

Jedinou významnou hydromorfologickou změnou v tomto vodním útvaru je vlastní nádrž Hvězda. Ta je v současnosti rekonstruována. Hlavním cílem rekonstrukce je vytvoření dostatečného retenčního objemu pro transformaci povodňových průtoků.

Zvýšení stupně ochrany před povodněmi bylo v povodí Třebovky a Tiché Orlice požadováno po katastrofální povodni, která tuto oblast postihla v roce 1998.

Na základě podrobného vyhodnocení povodňových průtoků a stavu protipovodňové ochrany byl navržen systém nových poldrů spolupracujících s retenčním objemem vytvořeným na nádrži Hvězda.

Navrhovaná transformace povodňových průtoků (m³/s) je uvedena v následující tabulce :

Průtok	neovlivněný	transformovaný poldry	transformovaný poldry i nádrží Hvězda
Q ₅	16.8	7.7	4.2
Q ₂₀	33.1	16.6	13.4
Q ₅₀	48.0	27.6	14.9
Q ₁₀₀	62.0	36.0	15.8

Z tabulky je patrné, že retenční schopnost nádrže Hvězda je pro území pod nádrží klíčová a tento účinek nelze nahradit jinými alternativami, což bylo prokázáno při navrhování způsobu zvýšení stupně ochrany před povodněmi v celém území.

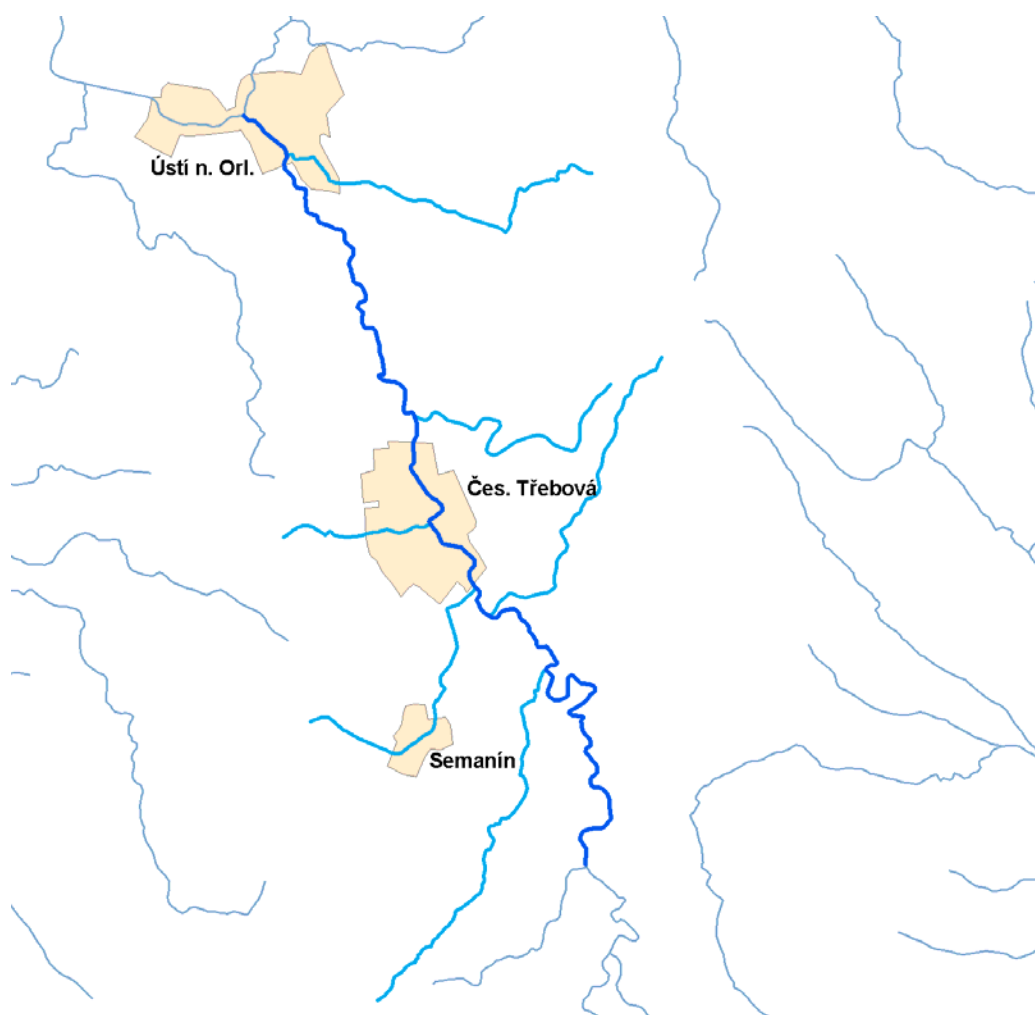
Závěr

Vzhledem k tomu, že ochrana před povodněmi je jedním z prioritních užívání a vzhledem k výše uvedenému zdůvodnění není možné pro zabezpečení celospolečenského užitku nádrže Hvězda hledat alternativu, která by v srovnatelné míře zajistila požadovaný stupeň ochrany před povodněmi. Z tohoto důvodu bude tento vodní útvar zařazen mezi silně ovlivněné.

Třebovka po ústí do toku Tichá Orlice

10374000

UPOVR_ID	10374000
Typ	42224
Celková délka vodních toků v útvaru	59,040 km
Toky, které obsahuje vodní útvar	Třebovka Hluboček Knapovecký potok Křivolický potok Semanínský potok Skuhrovský potok Zádolský potok

Obrázek 5

Popis

Vodní útvar tvoří především tok Třebovky mezi ř.km 0 (ústí do toku Tichá Orlice) a ř.km 22. (hráz nádrže Hvězda) Přináleží k němu také drobné přítoky, které svojí významností nesplňují požadavky na vytvoření samostatného útvaru. Koryto Třebovky vede převážně intravilánem, drobné přítoky pak extravilánem v kulturní zemědělské krajině. Tok Třebovky je v úsecích průtoku intravilánem upravený, v extravilánu zasahují obdělávané pozemky až k břehové čáře, tok nemá nikde přirozené neudržované inundační území. Údolím probíhá v blízkosti toku silnice a železnice. Tok Třebovky je v extravilánu doprovázen uměle vysazenou správcem toku udržovanou břehovou vegetací.

Ve vodním útvaru jsou dva významné odběry – ČD Česká Třebová, SPOLSIN Česká Třebová

Výsledky předběžného vymezení

Vodní útvar nebyl v rámci předběžného vymezení vymezen jako kandidát HMWB.

W_ASNW = 0.46

MSN = 1.29

Hydromorfologické změny

Hydromorfologické změny souvisejí s úpravami toku Třebovky v hustě osídleném území. Hlavním zásahem do hydromorfologie toku jsou především jezy a opevnění koryta včetně dna v intravilánu, dále pak směrové úpravy toku v extravilánu. Opevnění břehů je provedeno většinou z dlažby na sucho, v intravilánu je dlažba většinou uložena do betonu. V extravilánu není dno koryta opevněno a tvoří jej přirozená dnová dlažba. Úprava toku v kombinaci se zavzdutím způsobuje podstatnou změnu ekologických podmínek oproti původnímu stavu. Jezy nejsou vybaveny rybími přechody a tvoří významné migrační překážky pro všechny typy vodních živočichů.

Závěr

Dosažení parametrů GES lze v tomto vodním útvaru řešit pomocí základních opatření. Vodní útvar nebude vymezen jako silně ovlivněný.

Tichá Orlice po ústí do toku Orlice

10396000

UPOVR_ID	10396000
Typ	42125
Kategorie :	
Řád dle Strahlera	5
Kategorie dle nadmořské výšky	ML
Kategorie dle geologického podloží	S
Kategorie dle plochy povodí	M
Celková délka vodních toků v útvaru	188,65 km
Toky, které obsahuje vodní útvar	Boříkovský potok Bystřec Černovický potok Hnátnický potok Libchavský potok MLýnský potok (náhon) Náhon Orličský potok Ostrovecký potok Pobočník Řetovka Těchonínský potok Tichá Orlice Tisecký potok Velinský potok Žďárský potok

Obrázek 6

Popis

Vodní útvar je tvořen tokem Tiché Orlice od soutoku s Králickým potokem po soutok s Divokou Orlicí. Přináleží k němu také drobné přítoky, které svojí významností nesplňují požadavky na vytvoření samostatného útvaru. Tichá Orlice je po celé své délce vesměs přírodním tokem. Meandrující úsek od Chocně po soutok s Divokou Orlicí (asi 25 km) je zanesen v soustavě Natura 2000. Pokud nebude v případě WB Tichá Orlice (10396000) dále zjištěn nějaký závažný problém, bude zařazen do návrhu sítě typově referenčních podmínek. S výjimkou středního toku, kde Tichá Orlice protéká intravilánem Ústí nad Orlicí a Chocně, vede koryto toku extravilánem v převážně kulturní zemědělské krajině.

Na úseku Tiché Orlice se v rámci daného vodního útvaru vyskytuje 27 jezů vyšších než 1 metr.

Ve vodním útvaru je jeden významnější odběr – Perla závod 12 Ústí nad Orlicí.

Výsledky předběžného vymezení

Vodní útvar nebyl v rámci předběžného vymezení vymezen jako kandidát HMWB.

W_ASNW = 0,84

MSNW = 2,59

Závěr

Dosažení parametrů GES lze v tomto vodním útvaru řešit pomocí základních opatření. Vodní útvar nebude vymezen jako silně ovlivněný.